

Államok a kora középkorban

EGYHÁZI ÁLLAM, FRANKOK, HÚBÉRI RENDSZER, GAZDASÁG

Javasolt feldolgozási idő: 10 perc

Olyan formulákat, előre elkészített okmánymintákat olvashatsz, amelyekben nehéz körülmények között élő szabadok felajánlják szolgálataikat egy földesúrnak. Alaposan tanulmányozd át a szövegeket, és válaszolj a kérdésekre!

A

Az én örökös uramnak, N.-nek N. Minthogy naponként szükségem szenvedtem és ide-oda vándoroltam, hogy valami megélhetést keressek, és egyáltalán nem találtam, végül is uraságod kegyes jóindulatához folyamodtam, kérvén, hogy nekem N. nevű helységében művelésre földet adass; kérésemet uraságod helybenhagyta és eredményre is juttatta, úgy, hogy az említett helyen annyi modiusra (*terület-mértékegység*) való földet, amint kértem, nekem adni méltóztatott. Ezért szavaimmal fogadom, hogy a földek miatt neked soha semmiféle nehézséget vagy kárt okozni nem fogok, hanem ígérem, hogy minden tekintetben a ti hasznotokon munkálkodom, és a nekem nyújtott védelmet szolgálataimmal viszonzni fogom. A dézsmákat pedig ígérem, hogy pénzben vagy természetben, mint a colonusok szokták, évenként beszállítom. Ha pedig erről megfeledkezném és a jelen szerződésben foglaltakat akár teljes egészükben, akár csak kis részben is meg merném szegni, megesküszöm minden isteni dologra és legdicsőségesebb urunk, N. király uralkodására, hogy neked korlátlan hatalmat engedek, hogy engem az említett földekről elűzz, és jogod szerint, mint illik, azokat másnak add. Ebben a szerződésben, mint jelenlevő jelenlevővel állapotodtam meg és tettem ígéretet, kezem vonását alul rájegyeztem, és a tőlem megkért tanúknak nagyobb hitelesség okából megerősítésre átadtam.

B

Testvér uramnak, N.-nek én, N. Mindenki tudja, hogy a nagy szükség, amelyben vagyok és súlyos gondjaim annyira tönkretettek, hogy már semmim sincs, amiből táplálkozhatnám vagy ruházkozhatnám. Ezért te kérésemet meg nem tagadtad, hanem nagy szükségemben ezüstben érvényes solidusokat adtál

nekem kölcsön, nekem azonban semmim sincs, amiből ezt visszafizethetném. Ezért, szabadságomról lemondva, a magam elkötelezését határoztam el, és ehhez kérem hozzájárulásodat, oly módon, hogy mindazt, amit született szolgálóiddal azok eladása, elcserélése, megbüntetése tekintetében tenni szoktál, ugyanazt cselekedni a magam személyét illetőleg is a mai naptól kezdve korlátlan és rendíthetetlen hatalmad legyen. Ha pedig, amit fel sem szabad tételezni, akár magam, akár örököseim, esetleg más személy ezen elkötelezés ellen valamit cselekedni megkísérelne, neked vagy a kincstárnak büntetésül N. uncia aranyat fizessen, e kötelezvény azonban épségben maradjon.

Kérdések:

1. Melyik szövegben említett személy mondott le nagyobb mértékű szabadságról? Indokold!

2. Milyen szolgálatokkal viszonyozzák a kérelmezők a kapott földet? Írj 2 példát!

3. Mivel jár a szerződés megszegése az A szöveg esetén?

4. Mivel jár a szerződés megszegése a B szöveg esetén?

5. Melyik szerződés semmisül meg a benne foglaltak megszegése esetén?
Melyik nem, és miért?

6. Keress három közös vonást a két dokumentumban!
